

O DELU NAŠIH MILIČNIKOV V PRETEKLEM LETU

Kriminala je vse več in kaže, da bo še naraščal

Miličniki naše občine so morali lani krepko poprijeti, saj se jim je obseg dela občutno povečal, stopnjo raziskanosti primerov pa so zvečali. Njihovo delo je bilo torej več kot očitno uspešno, vendar statistike dajejo misliti. Če se bo trend naraščanja kaznivih dejanj in drugih zadevščin s tega področja še naprej večal, bo miličnikov premalo, obenem pa se bo nujno potrebno spopasti z vzroki, ki vodijo v sedanje stanje.

Spopadanje s posledicami in odpravljanje le teh lahko miličniki opravijo le do določene stopnje. Ker istočasno miličniki ugotavljajo, da se agresivnost ljudi in dejanj stopnjuje, je vzrok za zaskrbljenost več. V naši občini ugotavljajo že nekaj let zapored, odkar se je naš položaj v gospodarstvu zaostrial in je pri tem standard občutno padel, skokovito naraščanje kriminala. To se dogaja kljub temu, da miličniki delajo več, da je več akcij v smislu družbene samozaščite in da so viški miličniki pri prometu ob statističnem podatku 75 ukrepov na eno nezgodo na sami konici Evrope. Očitno smo prišli do stopnje, ko niti preventiva, niti represiva nista več učinkoviti in je torej treba začeti z odpravljanjem vzrokov.

Miličniki so morali lani na področju občine Vič-Rudnik raziskovati 75,09 odstotka več kaznivih dejanj, kot leta 1982. Ker se lani način vodenja statistike ni spremenil v primerjavi z letom 1982 gre za realen porast števila kaznivih dejanj, tako da jih je bilo 2875. Raziskanost je bila malo več kot 55 odstotna in s tem skoraj za 4 odstotke boljša kot pred letom dni. Porast kaznivih dejavj v posameznih predelih ob-

»prenočevati« pred blokom na parkirišču na dosegu tatinskim prstom. Kako zavarovati radio v avtu je vprašanje, ki skorajda zahteva alarmno napravo.

»Vrnemo se maja«!

Hudo jezo povzročajo miličnikom lastniki stanovanj, ki nalepijo na stanovanje listek »nas ne bo do maja« in podobno ter odidejo. Ko se vrnejo so presenečeni, ker je stanovanje prazno, saj njihov listek ni opazil le poštar in sosed, temveč še kdo. Tako so občanu odnesli iz stanovanja recimo 3 milijone – seveda nove! Banka je le bolj zanesljiva kot domača nogavica. Precej primerov je še, da izginejo kolesa z motorjem, lastniki pa o teh kolesih nimajo osnovnih podatkov in so pri opisovanju prepričani le v to, da je imel dve kolesi, drugih podrobnosti o barvi in podobnem pa prevečkrat že ne vedo.

Nekaterim ljudem pa očitno tudi sedanje razmere, ko je standard upadel še niso prišle tako do živega, da bi se resno pozanimali za svoje stvari. Tako so miličniki imeli posel tudi z najdenimi predmeti, ki niso nikoli našli lastnika in so končali v uradu za najdene predmete. Takšen primer je denarnica s 16 tisočaki (novimi seveda), pa izginotja nihče ni prijavil. Podoben primer je ženska torbica z devizami itd.

Nekaj več primerov so obravnavali tudi iz tistega poglavja kazenskega zakona, ki govori o kaznivih dejanjih zoper življenje in telo. Takšnih primerov je bilo 52, občuten porast pa je očitno le pri posilstvih. Teh je bilo lani 19 (večinoma je na srečo ostalo pri poskusih), leta 1982 pa 8. Med storilci vse kaznivih dejanj je bilo kar 128 otrok, 297 mladoletnikov, 218 starejših mladoletnikov, ostalo pa so bili odrasli.

Gospodarski kriminal stagnira

Za gospodarski kriminal ugotavljajo miličniki, da stagnira, saj so imeli lani 32 primerov nevestnega gospodarjenja in zlorabe položaja, torej enako število kot predlani. Zelo pa se je v tem času povečala povzročena škoda, ki je bila kar trikrat večja in je dosegla recimo 4,92 milijona v primeru Žičnice. Nekaj manj, 4 milijone, pa je bilo škode na posestvu Gmajnica, kjer so poginila teleta in tudi precej mleka so morali zlitati preč.

Uspešno sodelovanje s samimi delovnimi organizacijami je za miličnike pri gospodarskem kriminalu nujnost. Takšno družbeno samozaščitno sodelovanje je očitno pri TTL in zato to tovarno delavci milice tudi zelo hvalijo. Zadovoljni pa so tudi z Iljijo-Vedrogom in Varnostjo, v nekaterih manjših delovnih organizacijah pa kažejo manj potrebe po sodelovanju. Miličniki nasploh ugotavljajo, da je osveščeno občano v primerih klasičnega kriminala dobra, medtem ko to za gospodarski kriminal in politični kriminal ni mogoče trditi, saj v delovnih organizacijah o teh zadevah molčijo, čeprav bi nekatere stvari morali po črki zakonu prijavljati.

Eden takšnih primerov so tudi delovne nezgode, kjer običajno v OZD molčijo kot grob. Miličniki dobijo običajno podatke šele od zavarovalnice. To pa upravičencem otežkoča uveljavljanja odškodnine, ker uradno nezgoda sploh ni nikjer zabeležena. Delovnih nezgod je bilo lani po podatkih viške milice sedem, dve pa sta se končali najhuje: v enem primeru je padel delavec z zidarskega odra, v drugem pa ga je zgrabil buldožer. Večkrat zaposleni ne upoštevajo določil o delovnem redu, miličniki pa so naleteli tudi na primer, da se je zgodila nesreča, ko je imel ponesrečenec v krvi 1,99 promila alkohola. Takšnega človeka zanesljivo ne bi smeli pustiti k delu.

Požarna varnost je slaba

Požarna varnost v občini je slaba, saj je gorelo 22-krat kar v znatnem obsegu, 69-krat pa so bili požari manjši. Na vso srečo je minilo brez poškodb, škode pa je bila za skoraj 14 milijonov. Resnica pa je, da bi lahko požar izbruhnil še marsikje, saj so nekatera nevarna mesta kot lakirnice pre-

več prepuščene nekaterim premalo pazljivim posameznikom.

Zato so se izognili požarom le, ker so požarnovarstvene alarmne naprave delovale. Zaposleni pa prevečkrat ne znajo ravnati z gasilskimi aparati, ti aparati pa so tudi stari in že dolgo ne prekontrolirani. To so ugotovili pri pregledih le teh, saj so se lani lotili obsežnejšega preverjanja teh naprav. Hude malomarnosti pa se kaj hitro lahko grozljivo maščujejo.

Z dejanji, ki sodijo med politični kriminal, so imeli bolj malo dela. Negativne reči s tega področja so se pokazale predvsem kot pisanje po zidovih. Stvari so pogojene z aktualnim položajem pri nas in je šlo po ugotovitvah miličnikov predvsem za srednješolsko mladino in študente. Bila so štiri kazniva dejanja in vsa so raziskali, 10 kršitev s političnim obeležjem pa je zapadlo pod zakon o javnem redu in miru, torej kot prekršek.

Očitna je večja aktivnost klera. Pa tudi pri rimokatoliški cerkvi in jehovih pričah so opažali vmešavanje v izobraževalni sistem in to, da so pripadniki teh ver ovirali pouk v šolah in šolske aktivnosti. Nekaj težav je bilo tudi s tem, da so pripadniki teh verskih skupnosti zbirali prispevke in opravljali obrede izven kulturnih objektov.

Miličnik ni brezova metla!

Velikanske težave so imeli miličniki z nekaterimi gostinci, saj so bili primeri kršitev javnega reda in miru kar pogosti. Takšnih dejanj je bilo 1392, ki jih je povzročilo 1616 kršilcev. Tudi tu je porast v primerjavi z letom 1982 očitno, saj je skok za 34,23 odstotka. Največ je med storilci mladih, kar tretjina pa je povratnikov. V 774 primerih je bila kršitev storjena pod vplivom alkohola, kar pomeni v primerjavi s prejšnjim letom porast za 74,71 odstotka.

»Pri kršitvah javnega reda in miru kot tudi pri kaznivih dejanjih opazamo vse večjo agresivnost občanov in vse več poseganja po alkoholu. Tretjina pretepa je bila v stanju vinjenosti in tretjina vseh alkoholnih »nastopov« se je dogodila v stanovanjih. Ljudje si nosijo pijačo domov ali pa povzročajo težave doma, ko se vrnejo vinjeni in to takšne težave, da moramo posredovati mi«, pravi komandir Postaje milice Vič-Rudnik Stane Leskovšek. »Ocenjujemo, da je vse to pogojeno z aktualnim položajem pri nas«.

»Sklenili smo tudi«, pravi komadir, »povabiti vse zasebne in »družbene« gostince, da se pogovorimo o družbeni samozaščiti. Kršitve so namreč pogoste in gostinci goste napojijo, potem ko se začnejo težave, pa kličejo nas. Naši miličniki pa naj bi bili potem brezove metle, ki bi pometale iz gostiln. Takšnih intervencij smo imeli kar 950 in zato smo se odločili, da bomo gostince, kadar bomo kršili predpise, dosledno preganjali. Zato smo že poslali sodniku za prekrške 48 predlogov zoper gostince.«

Največ težav imajo z gostinci ob Tržaški, v gostilni na Mirju, bifeju na Glincah, Livadi, Turjaškem hramu in disco klubu Horjul.

– Pij Janez, jaz častim!
– Me hočeš spet spraviti na Povsetovo, kaj!

– Vidiš, na tak način se prebijem skozi življenje, ki ga narekujejo današnje gospodarske težave.

Večkrat morajo miličniki opravljati cel kup opravil tudi pri izvajanju prijavnoodjavne službe, kar je na Rakovi jelši in Kozarjah posebna težava. Vrsta ljudi je neprijavljenih, črne gradnje rastejo kot gobe po dežju in jih je tu največ v Ljubljani. To se še nadaljuje, ker so tako inšpekcijske službe, kot krajevna skupnost in upravni organi občine premalo učinkoviti. Miličniki morajo potem nuditi asistenco pri rušenju in so tako zaradi poprejšnje neaktivnosti upravnih organov izpostavljeni na račun drugih.

V prometu nekoliko boljši podatki

Prometni položaj je boljši, predvsem zaradi cene bencina in omejitev, pa padec standarda, tako da je gostota manjša. Nesreč je bilo 907, od tega 23 smrtnih, torej manj kot leto prej in to kar za 8. Hudo poškodovanih je bilo 66, leta 1982 pa 90, lahko poškodovanih 189, leta 1982 pa 233. Otroci so bili udeleženi v 23 nezgodah in eden od njih je podlegel. Vzroki za nezgode so neprimerna hitrost, alkohol in napake v križiščih. Največ nezgod je bilo na Tržaški (228) in Dolenjski (221). Odcep ceste Škofljica – Pijava gorica je znatno izboljšal varnost, je pa še precej prehodov, ki bi jih bilo treba osvetliti. Veliko je še križišč in cest, ki bi jih morali opremiti z dodatno signalizacijo – tako vertikalno kot horizontalno – vendar komunalna skupnost nima denarja. Vsekakor pa bomo morali pri nas počasi spoznati, da je človek le več vreden kot denar, pa četudi živimo v času gospodarske stabilizacije.

Miličniki so izsledili 503 vinjene vozničke, 62 jih je bilo brez dovoljenja, 3609 so jih poslali sodniku za prekrške, 1687 so jih mandatno kaznovali, 510 so izpolnili plačilnih nalogov in opozorili so 4216 voznikov. Kar 627 tovornjakov so izločili, ker so ovirali promet s počasno vožnjo, 1232 osebam pa so prepovedali nadaljnjo vožnjo zaradi stanja teh oseb, ali pa zaradi stanja vozila. Pri 170 meritvah z radarjem (torej vsak drugi dan so merili hitrost!) so kaznovali 3183 voznikov, 138 pa je bilo plačilnih nalogov in 500 opozorjenih voznikov. Koliko pripomorejo k nezgodam slabe ceste, miličniki vedo, zato opozarjajo odgovorne, potrebno bo tudi katero organizacijo ovaditi tožilstvu, ne samo zahtevati postavitev opozorilne signalizacije. Do kakšne stopnje pa gre malomarnost upravljalcev ceste kaže primer, ko se je poškodovalo službeno vozilo v trenutku, ko je voznik z njim zavijal v ovinku. Za ovinkom pa je bila brez enega samega opozorila znaka »simpatična« jama, globoka meter, široka nekaj več kot meter in dolga borna dva metra. Kaj bi se zgodilo s pešcem, ki bi v tem zagazil v to jamo, boljše da ne pomislimo.

Viški miličniki so lani očitno dobro in veliko delali. Zato so dobili številne pohvale, vendar jih, kot vse kaže, čaka letos še več dela. Komandir Stane Leskovšek namreč ocenjuje: »Pričakujemo še nadaljnji porast kaznivih dejanj in prekrškov, tako letos kot naslednje leto. Torej bomo morali delati še več in bo zato potrebno še več preventive, žal pa očitno tudi represije.«

Milovan Dimitrič

– Bomo pa mi do maja...

čine je bil celo večji. Tako je bil porast na matični postaji 80 odstoten, v Velikih Laščah pa celo več kot 88 odstoten. Res pa je imel oddelek milice v Velikih Laščah dobro stopnjo raziskanosti.

Storilci so se usmerili na hujša hudodelstva

Največji porast kaznivih dejanj opažajo miličniki pri premoženjskih deliktih. To je očitno pogojeno s prej omenjeno gospodarsko situacijo. Tako so imeli lani 573 velikih tatvin, to je 41,83 odstotka več kot leto prej, goljufij pa je bilo 167 ali kar za 111 odstotkov več! Največji skok je opazen pri poškodovanju tuje stvari, saj so imeli 444 takšnih primerov, kar pomeni skoraj 134 odstotkov več kot leta 1982.

Porast agresivnejših in težjih dejanj je očitno, medtem ko recimo beležijo upad tatvin, ki jih je bilo 463 ali za 42 odstotkov manj kot leto dni prej. Storilci so se po podatkih milice vidno preusmerili na hujša kazniva dejanja.

Miličniki ugotavljajo, da kljub vsem opozorilom še mnogoteri ljudje zelo nepazljivo ravnajo s svojimi predmeti in premoženjem ter tako omogočajo ali vsaj olajšajo delo storilcem. Pri tatvinah bencina predlagajo parkiranje tik ob zidu, da storilec ne more do pokrovčka in se seveda pokrovček s ključavnico in vestno zaklepanje garaže ter samozaščitno obnašanje. Različni dragoceni predmeti v avtu so pravcata vaba in zato je bolj varno dragoceni odnesti iz avta, kot pa jih pustiti